

REUS, SUBCINEMA?

(Un apropament a la situació cinematogràfica reusenca)

J. P.

Es indubtable que la problemàtica que comporta una deficient exhibició cinematogràfica és actualment, comuna a moltes, si no a totes les capitals de província i ciutats de notable índex demogràfic.

El desgavell que hi ha en el retard d'estrenes (en unes ciutats arriben puntualment i en altres no arriben mai) unit a la manca de sales, especialment de les anomenades d'Art i Assaig, i a les dissortades programacions que massa sovint s'ofereixen al públic, confereixen al problema una amplitud gairebé general.

A la nostra ciutat però, el problema s'aguditza alarment, i es converteix en un mal endèmic. Podríem afirmar, sense por d'equivocar-nos, que els progra-

mes de Reus són l'arquetipus de la incultura cinematogràfica, cosa que es pot corroborar amb les estadístiques que es faciliten en aquest mateix article: hi convergeixen totes les fal·làcies i els tòpics propis del cine de subgènere, tant de l'espanyol com de l'estranger. El "pseudo-terror", el "cine-sexe", el "film d'espies" i l'"spagetti-western", estan a l'ordre del dia als nostres cartells, i impossibiliten la visió d'un cinema no d'alta qualitat sí d'una mínima dignitat.

Hom recorda encara amb nostàlgia quan no fa gaires anys hi havia a Reus sis sales cinematogràfiques: **Avinguda, Monterrosa, Teatre Fortuny, Teatre Bartrina, Sala Reus, i Kursaal** (temps enrera hi havia hagut també **Cinelàndia**) on es projec-

taven la majoria de pel·lícules significatives del moment. Avui, de les sales esmentades només en resten les quatre primeres, dues d'estrena: **Fortuny i Monterrosa** (aquesta última amb dues programacions setmanals que intenten pal·liar la manca d'un altra sala, però que degut a les execrables sessions que programa no ho aconsegueix en absolut) i les dues restants: el **Teatre Bartrina**, dedicat a estrenes de segona categoria i reestrenes, i l'**Avinguda** a programacions quasi bé dirigides al públic infantil.

El primer problema amb què topem és, doncs, la manca de sales. Quines en són les causes? Suposem que els senyors interessats argüiran que el cinema no és un negoci prou rendible o lucratiu a la nostra ciutat, que la gent no va al cinema perquè la televisió i el cotxe tenen una gran força de dissuasió. Aquests són els arguments que s'utilitzen freqüentment però que no convencen quasi be ningú. A la veïna ciutat de Tarragona les sales cinematogràfiques han augmentat d'uns anys cap aquí. Actualment n'hi ha sis: **César, Catalunya, Comèdia, Coliseum, Capitol i Tarragona**. Com s'explica aquest augment a la capital i aquest descens a Reus? Hi ha més afició pel cinema a Tarragona? Sincerament ho dubtem. El que sí creiem és que gran part del públic es retreu en veure la gran quantitat de ximpleries que es projecten, ja que per veure films de consum tenen la televisió que els n'ofereix un bon assortit sense moure's de casa.

Aleshores, quin és el públic que acudeix al cinema a la nostra ciutat? Es indubtable que el públic assistent en l'actualitat a les nostres sales cinematogràfiques està format habitualment per individus d'un determinat status social, molt poc exigents en matèria cinematogràfica,

per altres que van al cinema perquè no saben on anar, per parelles de promesos i per un cert sector d'adolescents que s'imbueixen d'aquests films atordidors sense adonar-se massa del perjudici que els suposa.

Llavors dir com a argument que el "televisor" o "l'utilitari" frenen l'assistència al cinema no resta justificat pel que hem vist, ja que per una part es compta amb uns assistents habituals, i per altra, si al públic amb inquietud cultural se li oferís bon cinema, no dubtem que acudiria a les sales; si la qualitat de les pel·lícules augmentés, molta gent que es queda tranquil·la a casa o se'n va a Tarragona a satisfer les seves aficions cinematogràfiques, acudiria als nostres cinemes sense minva dels qui segurament continuarien assistint-hi per inèrcia. A més, tot això repercutiria per extensió a l'altre factor al qual s'apel·la: el factor econòmic i la rendibilitat de l'exhibidor.

Per tot això no creiem que aquests arguments que s'exposen correntment siguin prou convincents, creiem que el problema és més profund. Sembla que els senyors que es preocupen de llogar el material a les distribuïdores escolleixin, qui sap per quins esotèrics motius, les cintes més alienants (comercials) que troben a mà, demostrant que o manquen del més mínim sentit estètic o que solament els preocupa la contractació de pel·lícules que, estimulants les passions més instintives de l'individu (sexe, agressivitat) els reportin segurs beneficis, sense tenir en compte la degradació cultural de l'espectador.

Fixem-nos, com a exemple, en alguns títols habituals als nostres cartells durant els primers set mesos de l'any (gener a juliol): **Una viuda al desnudo, Virilidad a la Italiana, Solo ante el striking, Confe-**

siones de una adolescente, Chicas de alquiler, Antes amar, después matar, La madrastra, Una abuelita de antes de la guerra, Exorcismo, etc. La llista es faria inacabable. Una estadística realitzada ha demostrat que durant aquests mateixos set mesos s'han projectat als dos cinemes d'estrena de la nostra ciutat, la quantitat de 180 pel·lícules, de les quals només n'hi ha 16 (incloent reposicions) que tinguin una elemental i molt relativa qualitat artística, supeditant lògicament el dret de l'espectador a veure les obres mínimament dignes que hi hagi a l'abast, siguin del caire que siguin. Les cintes són les següents:

El diablo sobre ruedas, Klute, El amor del capitán Brando, El dormilón, El atentado, Papillón, Asesinato en el Orient Express, 99'44% muerto, El viaje, Peppermint Frappé, Los nuevos centuriones, Tiempos modernos, La pantera rosa, Los nuevos españoles, Los cuatro jinetes del Apocalipsis, Dispara, Billy, dispara.

Els resultats denoten un 8'3 % sobre el total de films projectats, xifra irrisòria a totes llums.

Encara que les comparacions moltes vegades siguin inapropiades, no podem deixar, donada la semblança de les dues poblacions, de comparar la nostra situació cinematogràfica amb la de la ciutat veïna.

Realitzada la mateixa estadística a Tarragona durant el mateix interval de temps, ens trobem que a més de les cintes anomenades, car la major part d'elles han estat vistes també a la capital, i descomptant les d'Art i Assaig, s'han projectat les següents:

La conversación, El volar es para pájaros, Boquitas pintadas, Tormento, Bananas, El gran Gatsby, Barbarella, Tal como

éramos, American Graffiti, Hay que matar a B., 10 negritos, Verano del 42, Stavinisky, Chinatown, Gritos y susurros, Johnny cogió su fusil, El último testigo, La semilla del tamarindo, Cantando bajo la lluvia, El golpe, Sabrina, La quimera del oro.

De la qual cosa es dedueix que la relació entre les dues ciutats, pel que fa referència a l'exhibició cinematogràfica, és de 1:2, és a dir, per cada film de cert nivell artístic que es projecta a Reus, se'n projecten dos a Tarragona.

Aleshores ens preguntem: Per què el públic tarragoní gaudeix d'una acceptable programació cinematogràfica (una pel·lícula de qualitat setmanal com a mínim) i l'aficionat reusenc s'ha d'empassar tantes estultícies? No és la mateixa a les dues ciutats la relació existent entre la distribució i l'exhibició?

Per què a Reus, malgrat les dificultats que hi pugui haver, no hi ha una Sala Especial? La legislació vigent, ordre del 12 de gener de 1967, diu que podran establir-se aquestes sales en ciutats de més de 50.000 habitants i en zones turístiques amb l'única limitació d'una capacitat màxima per sala de 500 espectadors. Si la nostra ciutat reuneix aquestes condicions, per què no s'aprofiten?

Probablement totes aquestes preguntes no obtindran resposta, però el que no podem fer es conformar-nos amb aquesta trista situació i deixar que ens segueixin considerant com a retardats mentals i sense possibilitats de veure a la nostra ciutat films de la categoria de: **Secretos de un matrimonio, Amarcord, La femme de Jean, Mid-night Cow-boy, El espíritu de la colmena** i molts altres que per una malentesa comercialitat s'han deixat i es deixen de projectar dia a dia als nostres cinemes.